

Motion till riksdagen

1989/90:T548

av Magnus Persson m.fl. (s)

Regionaltågtrafik i Värmland

Att kollektiv trafik skall betraktas som en del i den grundläggande samhälls-servicen har ett flertal gånger slagits fast av riksdagen. Om denna kollektiva trafik skall ske med spårbunden eller annan form av transportmedel har dock aldrig fastlagts. Däremot är alla överens om att så mycket som möjligt av vägtrafikarbetet bör göras miljövänligare. Ett alternativ är då att behålla så mycket som möjligt av den kollektiva trafik som utförs med tåg på elektrifierade banor.

1988 års trafikpolitiska beslut innebär att järnvägstrafiken delas upp utifrån lokal, regional och interregional betydelse. Vidare innebär beslutet att länstrafikhuvudmännen är ansvariga för den lokala och regionala trafiken, oavsett vilken typ av bana trafiken utförs på. För att motverka att kommuner och landsting får ökade kostnader i och med övertagandet av ansvaret, utgår statsbidrag till tågtrafik på länsjärnvägar. För motsvarande övertagande av ansvaret för regional trafik på stornätet utgår emellertid inget statsbidrag. I Värmland kan detta komma att innebära att tågtrafiken på en trafiksvag ej elektrifierad bandel kommer att kunna behållas, vilket i och för sig är positivt, medan tågtrafik på en trafikstark elektrifierad bana ersätts med bussar. Detta på grund av den stora kostnadsökningen som inte till någon del täcks av statsbidrag. Nuvarande utformning av statsbidragen synes därför ej medverka till samhällsekonomiskt riktiga beslut om den framtida järnvägstrafiken, om inte regionaltrafiken på stomjärnvägarna också blir bidragsberättigade.

I den nu pågående tågplanen bedrivs större delen av regionaltrafiken i Värmland med hjälp av den s.k. rådrumsbeställningen som Transportrådet förhandlade fram under föregående budgetår. I annat fall hade troligen dagens regionaltrafik bedrivits med bussar. Värmlandstrafik samplanerar nu med bl.a. Älvsborgstrafiken en framtida tågtrafik med X10-tåg. Denna attraktiva tåglösning avses kompletteras med ombyggnad av plattformar, installationer av biljettautomater och informationssystem. En förbättrad fjärrtrafik till/från Värmland, även för resenärer från västra Värmland, skulle åstadkommas med de ovan relaterade satsningarna på anslutande regionaltågsförbindelser. I dag byter 40 % av regionaltågsresenärerna över till/från fjärrtåg i Kil och Karlstad. Antalet resenärer kommer med all sannolikhet att öka och tillföra SJ nya fjärrtågsresenärer, med relaterade insatser.

Ersätts däremot nuvarande tågtrafik med bussar kommer det motsatta att inträffa med försämrad lönsamhet för fjärrtågtrafiken.

Mot. 1989/90
T548

Det finns därför motiv till att Värmlandstrafik erhåller ett statsbidrag i storleksordningen 7 milj. kr. per år för de kommande två tågplaneåren, intill dess att trafiklösningen med X10-tågen förverkligats. Transportrådet har vid sin upphandling av regionalpolitiskt viktig tågtrafik på stornätet inte kunnat inplacera detta önskemål inom befintlig ram. TPR föreslår i stället att de 7 milj. kr. till Värmlands kompletterande regionalstågtrafik till fjärrtågen skall finansieras genom särskilt anslag. I budgetpropositionen framgår att kommunikationsministern anser "att trafikupphandlingen kan omfatta extra tågtrafik i Värmland", och att detta skall kunna ske under två år.

Om 1988 års trafikpolitiska beslut skall förverkligas, är det av yttersta vikt att riksdagen uttalar sig för att länstrafikhuvudmännen i Värmland erhåller omstruktureringsbidrag.

Vi är vidare mycket positiva till SJ:s planer på en utökad trafik mellan Karlstad och Oslo vilket framför allt får en utomordentligt stor betydelse för västra Värmland som har stort behov av förbättrade förbindelser med Norge och främst Osloregionen. En förutsättning för ovanstående satsningar är banverkets beslut att upprusta bandelen Kil-Charlottenberg så att den planerade tågtrafiken kan snabbas upp och bli attraktiv. Upprustningen bör dock ske så snabbt som möjligt och inte uppskjutas till 1995/96.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om omstruktureringsbidrag till Värmland,
2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om upprustning av bandelen Kil-Charlottenberg.

Stockholm den 25 januari 1990

Magnus Persson (s)

Bo Finnkvist (s)

Lisbeth Staaf-Igelström (s)

Kristina Svensson (s)

Gunilla Andersson (s)